

LIETUVA – NE SALA!

Viešas kreipimasis į Ministrą Pirmininką Mindaugą Sinkevičių

Gerbiamasis Ministre Pirmininke,

Šalies pasiekiamumas yra kritiškai svarbus jos sėkmei.

Tai suprato ne tik sėkmingiausios Europos valstybės vadovai – „*visi keliai veda į Romą*“, bet ir Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas, kuris savo laiškais kvietė į Lietuvą atvykti to meto investuotojus.

Šiandien mūsų nedidelė rinka savaime ne visada užtikrina pilną skrydžių krūvį, bet susisiektimo svarba nuo to tik didėja.

Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai jau 2027 metais parodys Europai ar esame artimi kaimynai ar tolimas, šalia Rusijos esantis, užkampis.

Skrydžio kokybė lems ir pirmąją Europos vadovų įspūdį apie Lietuvą.

O kartais gal ir paskutinį įspūdį, jei dėl prasto susisiektimo, aukščiausio lygio vadovai atsisakys vykti į Lietuvą ir deleguos kitiems.

Susisiektimo oru situacija tragiškai prastėja

Į Londoną skrydžiai su tradiciniu tinklo vežėju nutraukti nuo šiemet.

Šiemet atsisakyta ir plano Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu užtikrinti ne mažiau kaip du tiesioginius skrydžius per dieną į Briuselį.

Planuojamas laikinas *Austrian Airlines* tiesioginių skrydžių tarp Vilniaus ir Vienos sustabdymas, sutaps su Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu.

Nuo 2027 m. vasaros neliks ir *airBaltic* skrydžių Vilnius-Berlynas kryptimi. Tai ypač skaudu matant, jog prašome Vokietijos visuomenės prisidėti užtikrinant Lietuvos saugumą.

Mažėja ir kitų Lietuvai svarbių kryptių, todėl prašome padaryti viską, kad Lietuva būtų kuo patogiau pasiekama iš svarbiausių NATO ir ES sostinių.

Investicijos į oro kelius atsiperka

Frontier Economics atlikta tyrimų apžvalga prekybos ir verslo kelionių ryšiui taiko 0,3 elastingumą, t. y. 1 proc. verslo kelionių pokytis siejamas su maždaug 0,3 proc. prekybos pokyčiu.

Todėl net labai atsargiu scenarijumi Lietuva dėl tiesioginio verslo klasės susisiektimo vien su Londonu nebuvimo praranda apie 20-30 mln. Eur galimo metinio eksporto.

Tai atitiktų maždaug 18–27 mln. Eur Lietuvoje sukuriamos pridėtinės vertės praradimą per metus ir biudžete tai lems 6-9 mln. Eur praradimus kasmet, nors skrydžio palaikymas kainavo vos apie 3 mln. Eur per metus.

Tai scenarijus, į kurį neįtrauktas galimas poveikis naujoms investicijoms, įmonių plėtros sprendimams, todėl, nutraukus skrydį, biudžeto netekimai bus netgi didesni.

Nuosava oro linijų bendrovė būtų vertinga, bet pareikalautų šimtų milijonų eurų

2021 m. Italija naujai *ITA Airways* bendrovei numatė 1,35 mlrd. eurų kapitalo injekcijas per trejus metus, iš jų 700 mln. eurų pirmaisiais metais. Italija matė prasmės steigti oro linijų bendrovę net su tokiais aukštais kaštais.

Lietuvai, dėl mažesnės rinkos, artimesnis Latvijos pavyzdys. 2020 m. Latvija į *airBaltic* kapitalą investavo 250 mln. eurų ir padidino valstybės dalį iki daugiau kaip 96 procentų. 2025 m. bendrovė vis dar

patyrė 44,3 mln. eurų grynąjį nuostolį, tačiau Latvija mato didelę ekonominę naudą šaliai ir toliau investuoja į *airBaltic*.

Todėl nuosavos oro linijų bendrovės steigimas, nors galėtų būti itin naudingas Lietuvai, tačiau pareikalautų didelių investicijų.

Todėl siūlome šiame etape neinvestuoti į oro linijų bendrovę, bet skatinti Lietuvai strategiškai svarbių reguliariųjų skrydžių maršrutų plėtrą, jau 2027 m. biudžete (ir vėliau) papildomai numatant bent 10 mln. Eur prioritetinėms kryptims.

Tinkamai nustačius kryptis, ši nedidelė suma ne tik keleriopai atsipirktų Lietuvai finansiškai, bet ir didintų Lietuvos saugumą priartindama ją prie kitų ES ir NATO sostinių.

Kreipimąsi „Lietuva – ne sala“ pasirašiusios organizacijos

Asociacija „Investors' Forum“

Lietuvos Fintech asociacija

VšĮ „Global Lithuanian Leaders“

Lietuvos pramonininkų konfederacija

Asociacija „INFOBALT“

Lietuvos ir Didžiosios Britanijos asociacija „British Chamber of Commerce“

Lietuvos darbdavių konfederacija

Lietuvos verslo konfederacija

Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija

Asociacija „American Chamber of Commerce“

Asociacija „Lenkijos ir Lietuvos prekybos rūmai“

Asociacija „Unicorns Lithuania“